

## Schadevoorbeelden Bestuurdersaansprakelijkheid

Veel bestuurders gaan er van uit dat als zij en hun medebestuurders 'geen gekke dingen' doen het allemaal niet zo'n vaart zal lopen. Toch komt er bij het besturen van een organisatie meer kijken dan alleen het feitelijke besturen of het toezicht houden op de organisatie. U zult merken dat zelfs als u te goeder trouw handelt, u niet altijd uw aansprakelijkheden kunt ontlopen. Juist dan is het goed te weten dat u de juiste verzekering heeft afgesloten.

Het aantal claims voor bestuurdersaansprakelijkheid neemt elk jaar toe. Toch komen dergelijke claims slechts incidenteel in het nieuws. Organisaties houden dit liever buiten de publiciteit en vaak worden zaken geschikt. Met schadevoorbeelden in de vorm van een beknopte casus kunt u zich een beeld vormen van het bestuurdersrisico. Onderstaand treft u enkele voorbeelden aan.

1. Het clubhuis van een sportvereniging is in de loop der jaren stevig in verval geraakt. De voorzitter heeft een lokale aannemer opdracht gegeven voor een ingrijpende verbouwing. De aannemer maakt flinke kosten en laat andere opdrachten schieten. Er is echter onvoldoende geld in kas, waardoor de sportvereniging het contract niet kan nakomen. De aannemer lijdt hierdoor aanzienlijke schade. De aannemer gaat de voorzitter en de andere bestuursleden in hun privé vermogen aanspreken.

2. Het bestuur van een sportvereniging koopt een stuk grond voor de bouw van een nieuw clubhuis. Men vergeet echter bij de koop een 'schoon grond verklaring' te verzoeken. Achteraf blijkt de aangekochte grond vervuild en blijft de vereniging met een grote schade zitten. De vereniging claimt de schade bij haar bestuurders.

3. Een stichting van een jazzfestival in een grote stad wordt geconfronteerd met sterk tegenvallende aantallen bezoekers. Hierdoor is sprake van een zeer zwaar tekort in de begroting en gaat de stichting failliet. De achterblijvende crediteuren stellen de bestuursleden van de stichting aansprakelijk.

4. In de verwachting een subsidie voor huisvesting te ontvangen, koopt het stichtingsbestuur van een scholengemeenschap alvast een nieuw pand. Een aannemer wordt in de arm genomen om dit te verbouwen. Na enige tijd blijkt dat de stichting niet voor de subsidieregeling in aanmerking komt. De aannemer kan niet worden betaald. De aannemer laat het hier niet bij zitten en schakelt een advocaat in. Deze spreekt namens hem de bestuurders persoonlijk aan voor de geleden schade.

5. De vrijwilligers van een sportvereniging ontvangen jarenlang een kleine vergoeding. De fiscus komt hierachter en stelt dat de vergoeding gezien moet worden als inkomen waaroverinkomstenbelasting en sociale premies verschuldigd zijn. Hoewel het om kleine vergoedingen gaat, is – door de grote groep vrijwilligers en groot aantal jaren - de naheffing bijzonder fors. De vereniging kan dit niet betalen en gaat failliet. De curator probeert het boedeltekort te verhalen op de privévermogens van de bestuursleden.

6. Het bestuur van een stichting komt maar niet met een financieel jaaroverzicht. Een lid van de Raad van Toezicht komt er toevallig achter dat de stichting enorme schulden heeft. De Algemene Ledenvergadering stelt de bestuurders aansprakelijk en doet ditzelfde ook bij de toezichthouders vanwege het onvoldoende uitoefenen van toezicht.

7. Een hockeyvereniging laat kunstgrasvelden aanleggen en betaalt een gespecialiseerd bedrijf een flinke geldsom aan. Vervolgens gaat dat bedrijf failliet en kan de vereniging fluiten naar haar geld. De hockeyvereniging stelt de verantwoordelijke bestuursleden aansprakelijk, omdat zij onvoldoende hebben onderzocht of het bedrijf kredietwaardig was.

8. Het bestuur van een projectontwikkelaar tekent een overeenkomst voor de bouw van twee zeer grote nieuwbouw projecten. In plaats van winst te boeken, worden er echter verliezen gerealiseerd wat resulteert in het faillissement van de projectontwikkelaar. De curatoren stellen dat het contract voor de bouw van deze projecten organisatorisch en financieel een maatje te groot is geweest. Onder andere was het eigen vermogen te laag om de financiering van materialen te dekken. De curatoren stellen de bestuurders persoonlijk aansprakelijk.

9. Het bestuur van een middelgrote holdingmaatschappij met een aantal handelsondernemingen onttrekt doelbewust vermogen aan een zwaar verliesgevende dochter met de gedachte het vermogen op die wijze voor de groep veilig te stellen. De dochter gaat inderdaad failliet en de crediteuren blijven met lege handen achter. De curator stelt de bestuurders van de holding persoonlijk aansprakelijk namens de benadeelde crediteuren van de failliete dochter.

10. Een onderneming kan niet voldoen aan de betalingsverplichting aan de belastingdienst en de bestuurder vergeet dat binnen 14 dagen te melden. Hierdoor krijgt hij te maken met de omgekeerde bewijslast en wordt persoonlijk aansprakelijk gesteld.

11. Een onderneming ondervindt al enige tijd zware concurrentie. Na driekwart jaar blijkt dat de onderneming definitief de handdoek in de ring moet gooien en vraagt zelf haar faillissement aan. Bij bestudering van de boekhouding merkt de curator dat deze op een aantal punten onvolledig is c.q. niet klopt. Volgens wetgeving staat hiermee vast dat sprake is van "kennelijk onbehoorlijk bestuur". In dat geval geldt een omgekeerde bewijslast, waarbij de bestuurders dienen aan te tonen dat het faillissement niet het gevolg is van het vaststaande onbehoorlijk bestuur. De bestuurders kunnen niet aan de bewijsopdracht voldoen en worden door de curator in hun privévermogen aangesproken.

12. De bestuurder van een textielbedrijfje importeert fijne zijde uit Azië, hoewel hij weet dat het risico groot is dat door de jaarlijkse overstromingsproblematiek niet kan worden geleverd. De levering blijft inderdaad uit, waardoor de halfjaarlijkse haute couture collectie van een zeer trendy ontwerper grote vertraging oploopt. Zozeer zelfs dat deze collectie pas tegen het vallen van de herfst gereed is en de verkoopcijfers uiteraard schrikbarend laag zijn. De ontwerper stelt de bestuurder persoonlijk aansprakelijk. De aanspraak baseert hij op het gegeven dat de bestuurder onnodig risico heeft genomen, waardoor zijn contractspartner, de ontwerper, financiële schade heeft geleden.

13. Een meubelfabriek en een modebedrijf richten een joint-venture op om samen een modieuze bankstoffenlijn te ontwerpen, te produceren en op de markt te brengen. De investeringen van beide partijen zijn omvangrijk. Door gebrek aan een gedegen marktonderzoek blijkt pas in de laatste fase dat de belangstelling voor deze producten zeer gering is. De joint-venture wordt dan ook na korte tijd ontbonden. Dit mislukte avontuur brengt de meubelfabriek financieel op de rand van de afgrond en de verantwoordelijke directie neemt ontslag. Er treedt een nieuw bestuur aan, dat al snel besluit om de voormalige directie persoonlijk aansprakelijk te stellen voor de financiële schade.

14. Het bestuur van een middelgrote holdingmaatschappij met een aantal handelsondernemingen onttrekt doelbewust vermogen aan een zwaar verliesgevende dochter met de gedachte het vermogen op die wijze voor de groep veilig te stellen. De dochter gaat inderdaad failliet en de crediteuren blijven met lege handen achter. De curator stelt de bestuurders van de holding persoonlijk aansprakelijk namens de benadeelde crediteuren van de failliete dochter.

15. De DGA van een textielbedrijfje importeert fijne zijde uit Sri Lanka vanwege de zeer goede kwaliteit, hoewel hij weet dat het risico groot is dat door de jaarlijkse overstromingsproblematiek niet kan worden geleverd. De levering blijft inderdaad uit, waardoor de halfjaarlijkse haute couture collectie van een zeer trendy ontwerper grote vertraging oploopt... Zozeer zelfs dat deze collectie pas tegen het vallen van de herfst gereed is en de verkoopcijfers uiteraard schrikbarend laag zijn. De ontwerper stelt de DGA persoonlijk aansprakelijk. De aanspraak baseert hij op het gegeven dat de DGA onnodig risico heeft genomen, waardoor zijn contractspartner, de ontwerper, financiële schade heeft geleden.

16. Een meubelfabriek en een modebedrijf richten een joint-venture op om samen een modieuze bankstoffenlijn te ontwerpen, te produceren en op de markt te brengen. De investeringen van beide partijen zijn omvangrijk. Door gebrek aan een gedegen marktonderzoek blijkt pas in de laatste fase dat de belangstelling voor deze producten zeer gering is. De joint-venture wordt dan ook na korte tijd ontbonden. Dit mislukte avontuur brengt de meubelfabriek financieel op de rand van de afgrond en de verantwoordelijke directie neemt ontslag. Er treedt een nieuw bestuur aan, dat al snel besluit om de voormalige directie persoonlijk aansprakelijk te stellen voor de financiële schade.

17. Het bestuur van een scheepswerf is in een opperbeste stemming. Er is een overeenkomst getekend voor de bouw van twee zeer grote baggerschepen. In plaats van winst te kunnen boeken bedraagt het verlies echter ruim 25 miljoen euro. Dit luidt het faillissement in van de scheepswerf. De curatoren stellen dat het contract voor de bouw van deze schepen voor de werf organisatorisch en financieel een maatje te groot is geweest. Onder andere was het eigen vermogen te laag om de financiering van materialen te dekken. De curatoren stellen de bestuurders persoonlijk aansprakelijk.